

NORMA EHK/OSN FFV- 10
týkajúca sa obchodnej kvality

PRE MRKVU

I. DEFINÍCIA PRODUKTU

Táto norma sa vzťahuje pre mrkvu odrôd (kultivarov) vypestovaných z druhu *Daucus carota L.*, dodávanú spotrebiteľom v čerstvom stave, mrkva na priemyselné spracovanie nie je predmetom tejto normy.

II. POŽIADAVKY NA KVALITU

Účelom normy je vymedziť požiadavky na kvalitu mrkvy na úrovni vývozu, po úprave a balení.

A. Minimálne požiadavky

Vo všetkých triedach, vzhľadom na osobitné ustanovenia pre každú triedu a povolené odchýlky, mrkva musí byť:

- celá,
- zdravá; plody napadnuté hnilobou alebo poškodením kvality do tej miery, že nie sú vhodné na spotrebu sú vylúčené,
- čistá, t.j.:
 - prakticky bez akýchkoľvek viditeľných cudzích látok, ak je praná,
 - prakticky bez nadmernej špiny a nečistôt, ak nie je praná
- prakticky bez škodcov,
- prakticky bez poškodení spôsobených škodcami,
- nerozvetvená, bez bočných koreňov
- nedrevnatá,
- nevybehnutá do kvetu,
- bez nadmernej povrchovej vlhkosti, t.j. dostatočne osušená po praní,
- bez cudzieho pachu a/alebo chuti.

Vývin a stav mrkvy musí byť taký, aby jej umožnil:

- vydržať prepravu a manipuláciu, a
- dostať sa na miesto určenia vo vyhovujúcom stave.

B. Klasifikácia

Mrkva je zaradená do týchto troch tried:

i) *„Extra“ trieda*

Mrkva v tejto triede musí mať vynikajúcu kvalitu a musí byť praná.. Musí mať charakteristické znaky odrody.

Nesmie mať chyby, s výnimkou veľmi ľahkých povrchových chýb, pokiaľ tieto neovplyvňujú celkový vzhľad plodiny, kvalitu, trvanlivosť a obchodnú úpravu v obale.

Korene musia byť:

- hladké,
- čerstvého vzhľadu,
- pravidelného tvaru,
- bez rozštiepenia,
- bez otlačenia a prasklín,
- bez poškodenia spôsobeného mrazom.

Zelené alebo fialové/purpurové sfarbenie vrcholu nie je povolené.

ii) *I. trieda*

Mrkva v tejto triede musí mať dobrú kvalitu. Musí mať charakteristické znaky odrody alebo typu.

Korene musia byť:

- čerstvého vzhľadu

Povolené sú však tieto malé chyby, pokiaľ neovplyvňujú celkový vzhľad plodiny, kvalitu, trvanlivosť a obchodnú úpravu v balení:

- malé chyby tvaru,
- malé chyby vo vyfarbení,
- malé zacelené praskliny,
- malé praskliny alebo rozštiepenia spôsobené manipuláciou alebo praním.

Povolené sú zelené alebo fialové/purpurové vrcholy dlhé najviac 1 cm, ak ide o mrkvu s dĺžkou do 10 cm a dlhé najviac 2 cm, ak ide o ostatnú mrkvu.

iii) *II. trieda*

Do tejto triedy patrí mrkva, ktorá nespĺňa požiadavky na zaradenie do vyšších tried, ale spĺňa ustanovené minimálne požiadavky.

Povolené sú tieto chyby za predpokladu, že mrkva si zachová svoje základné vlastnosti, pokiaľ ide o kvalitu, trvanlivosť a obchodnú úpravu:

- chyby tvaru a vyfarbenia,
- zacelené praskliny, ktoré nezasahujú stržňový valec,
- praskliny alebo rozštiepenia spôsobené manipuláciou alebo praním.

Povolené sú zelené alebo fialové/purpurové vrcholy dlhé najviac 2 cm, ak ide o mrkvu s dĺžkou nepresahujúcou 10 cm a dlhé najviac 3 cm, ak ide o ostatnú mrkvu.

III. POŽIADAVKY NA VEĽKOSŤ

Veľkosť sa určuje podľa maximálneho priečného priemeru alebo hmotnosťou mrkvy bez vňate.

(i) Skorá mrkva¹ a odrody s krátkymi koreňmi

Korene nesmú mať menší priemer než 10 mm, ak sa zaraďujú podľa priemeru a nesmú mať nižšiu hmotnosť než 8 g, ak sa zaraďujú podľa hmotnosti.

Korene nesmú mať väčší priemer než 40 mm, ak sa zaraďujú podľa priemeru a nesmú mať vyššiu hmotnosť než 150 g, ak sa zaraďujú podľa hmotnosti.

(ii) Mrkva z poľného pestovania a odrody s dlhými koreňmi

Korene nesmú mať menší priemer než 20 mm, ak sa zaraďujú podľa priemeru a nesmú mať nižšiu hmotnosť než 50 g, ak sa zaraďujú podľa hmotnosti.

Korene zaradené do „Extra“ triedy nesmú mať väčší priemer než 45 mm, ak sa zaraďujú podľa priemeru a nesmú mať vyššiu hmotnosť než 200 g, ak sa zaraďujú podľa hmotnosti a rozdiel medzi priemerom alebo hmotnosťou najmenšieho a najväčšieho koreňa v každom jednom obale nesmie byť väčší než 20 mm alebo 150 g.

Rozdiel medzi priemerom alebo hmotnosťou najmenšieho a najväčšieho koreňa zaradeného do I. triedy v každom jednom obale nesmie byť väčší než 30 mm alebo 200 g.

Korene zaradené do II. triedy musia spĺňať iba minimálne požiadavky na zaradenie podľa veľkosti.

¹ Korene, ktorých rast nebol zastavený

IV. POVOLENÉ ODCHÝLKY

V každom obale sú prípustné odchýlky, pokiaľ ide o kvalitu a veľkosť plodín, ktoré nespĺňajú požiadavky pre danú triedu.

A. Odchýlky kvality

i) *„Extra“ trieda*

– 5 % hmotnosti mrkvy, ktorá nespĺňa požiadavky tejto triedy, ale spĺňa požiadavky I. triedy alebo, výnimočne, je v rámci odchýlok stanovených pre I. triedu,

– 5 % hmotnosti mrkvy s malou stopou zeleného alebo fialového/purpurového sfarbenia na vrchole koreňa.

ii) *I. trieda*

– 10 % hmotnosti mrkvy, ktorá nespĺňa požiadavky tejto triedy, ale spĺňa požiadavky II. triedy alebo, výnimočne, je v rámci odchýlok stanovených pre túto triedu. Zlomené mrkvy a/alebo mrkvy bez špičky koreňa sú však z tejto odchýlky vylúčené.

– 10 % hmotnosti tvoria zlomené mrkvy a/alebo mrkvy bez špičky koreňa.

iii) *II. trieda*

– 10 % hmotnosti mrkvy, ktorá nespĺňa požiadavky tejto triedy ani minimálne požiadavky, s výnimkou plodov napadnutých hnilobou alebo akýmkoľvek iným spôsobom poškodených tak, že sú nevhodné na spotrebu.

– navyše k odchýlke je povolených najviac 25 % hmotnosti zlomených mrkvičiek

B. Odchýlky veľkosti

Vo všetkých triedach: 10 % hmotnosti koreňov, ktoré nezodpovedajú minimálnej veľkosti.

V. POŽIADAVKY NA OBCHODNÚ ÚPRAVU

A. Vyrovnanosť

Obsah každého obalu musí byť vyrovnaný a obsahovať iba mrkvu rovnakého pôvodu, odrody alebo odrodového typu, kvality a veľkosti (ak je zaradená podľa veľkosti)..

Viditeľná časť obsahu obalu musí reprezentovať celý obsah.

B. Balenie

Mrkva musí byť balená takým spôsobom, ktorý ju náležite chráni.

Materiály použité vo vnútri obalu musia byť nové, čisté a takej kvality, aby sa nespôsobilo vonkajšie ani vnútorné poškodenie plodov. Používanie materiálov, najmä papiera a pečiatok, na ktorých sú uvedené obchodné špecifikácie, je povolené za predpokladu, že potlač alebo označovanie sa vykoná pomocou netoxického atramentu alebo lepidla.

Obaly musia byť bez akýchkoľvek cudzích látok.

C. Obchodná úprava

Mrkva môže byť v jednej z týchto obchodných úprav:

(i) *mrkva vo zväzkoch*

Korene musia byť obchodne upravené s vňaťou, ktorá musí byť čerstvá, zelená a zdravá. Korene v tom istom zväzku musia byť prakticky vyrovnané, pokiaľ ide o veľkosť. Zväzky v každom obale musia byť prakticky vyrovnané, pokiaľ ide o hmotnosť a uložené v jednej alebo viacerých vrstvách.

(ii) *mrkva bez vňate*

Vňať musí byť zarovnaná alebo odrezaná na vrchole mrkvy, bez poškodenia koreňa.

Mrkva môže byť:

- v malých obaloch,
- uložená v niekoľkých vrstvách alebo voľne ložená v obale,
- v prípade II. triedy voľne ložená (priamo naložená na prepravné vozidlo alebo do skrine vozidla).

VI. POŽIADAVKY NA OZNAČOVANIE

Na každom obale² musia byť písmenami zoskupenými na tej istej strane čitateľne a nezmazateľne vyznačené a zvonka viditeľne uvedené tieto údaje:

Pre voľne loženú mrkvu (priamo naloženú na prepravné vozidlo alebo do skrine vozidla), označenie musí byť uvedené v sprievodných dokladoch, ktoré sa musia nachádzať v dopravnom prostriedku.

A. Identifikácia

Baliareň) Meno a adresa alebo
a/alebo) národnou autoritou oficiálne
odosielateľ) uznané kódové označenie.³

B. Druh produktu

— „mrkva vo zväzkoch“ alebo „mrkva“) ak obsah nie je
— „skorá mrkva“ alebo „poľná mrkva“) viditeľný zvonka
— názov odrody alebo odrodového typu v prípade „Extra“ triedy

C. Pôvod produktu

Krajina pôvodu a prípadne pestovateľská oblasť, alebo vnútroštátny, regionálny alebo miestny názov miesta.

D. Obchodné údaje

— Trieda
— Veľkosť vyjadrená minimálnym a maximálnym priemerom alebo hmotnosťou (nie je povinná)
— Počet zväzkov pri mrkve balenej vo zväzkoch.

E. Úradná kontrolná značka (dobrovoľne)

Publikované 1962
Revízie 1996, 1998

² Obalové jednotky predbalených produktov pre priamy predaj spotrebiteľovi nie sú predmetom tejto normy, ale musia spĺňať národné požiadavky na označovanie. Avšak označenie požadované touto normou musí byť uvedené na prepravných obaloch, ktoré obsahujú takéto obaly.

³ Národná legislatíva mnohých krajín vyžaduje explicitnú deklaráciu mena a adresy. Avšak v prípade, pokiaľ sa používa kódové označenie, označenie „baliareň a/alebo odosielateľ“ (alebo zodpovedajúca skratka) musí byť uvedené v tesnej blízkosti pri kódovom označení.